

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๙๑.๓/ว ๕๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมปศุสัตว์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๘/ว ๓๕๕๖๙

ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๘

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมปศุสัตว์มีนโยบายให้มีการรณรงค์ค้นหาโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกแบบบูรณาการอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง และเพื่อเป็นการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง กรมปศุสัตว์จึงได้กำหนดแผนการดำเนินงานตามโครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ขึ้น ในระหว่างวันที่ ๑-๓๑ มกราคม ๒๕๕๙ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินโครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ในระหว่างวันที่ ๑-๓๑ มกราคม ๒๕๕๙ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการดังนี้

๑. ประสานกับหน่วยงานปศุสัตว์ในระดับพื้นที่ เพื่อดำเนินการเฝ้าระวังโรค โดยสอบถามลักษณะอาการสัตว์ปีกจากเจ้าของทุกรายในระยะเวลา ๓๐ วันที่ผ่านมา พร้อมจัดทำข้อมูลดังกล่าว
๒. กรณีเมื่อทราบหรือพบสัตว์ปีกป่วยหรือตาย โดยมีลักษณะน่าสงสัยโรคไข้หวัดนกให้ดำเนินการแจ้งสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ เพื่อตรวจสอบและเก็บตัวอย่างส่งตรวจ
๓. ร่วมกับหน่วยงานปศุสัตว์ในระดับพื้นที่ ทำลายสัตว์ปีกที่เหลือในฝูงและสัตว์ปีกบริเวณใกล้เคียงที่คาดว่าจะมีโอกาสได้รับเชื้อโรคแล้วทั้งหมดทันที โดยไม่ต้องรอผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการและดำเนินการตามมาตรการควบคุมโรคในพื้นที่อย่างเร่งด่วนทันที
๔. เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อรองรับสถานการณ์การระบาดของโรคไข้หวัดนก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนรภัทร ปลอดทอง)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม
ส่วนส่งเสริมการจัดการด้านสาธารณสุขและสวัสดิการสังคม
โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๓๒-๓

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๘/ว ๓๕๕๖๙

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 2120
วันที่ 8 ส.ค. 2559
เวลา

กรมปศุสัตว์
ถนนพญาไท กทม.๑๐๕๐๐

๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

ตามที่กรมปศุสัตว์มีนโยบายให้มีการรณรงค์ค้นหาโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกแบบบูรณาการอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง และเพื่อเป็นการเฝ้าระวังโรคอย่างต่อเนื่อง นั้น กรมปศุสัตว์จึงได้กำหนดแผนการดำเนินงานตามโครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ขึ้น ในระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ มกราคม ๒๕๕๙ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการต่อไปด้วย
จะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพโรจน์ เองแสงชัย)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมปศุสัตว์

สสส.
เลขรับ 47
วันที่ 8 ส.ค. ๒๕๕๙
เวลา

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์
โทร.๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๔๑๖๑ - ๓
โทรสาร ๐ ๒๖๕๓ ๔๘๖๒

โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

๑. หลักการและเหตุผล

โรคไข้หวัดนกเป็นโรคระบาดที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากที่ผ่านมามีการระบาดอย่างกว้างขวางในหลายๆ ประเทศทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทย โดยก่อความเสียหายให้แก่อุตสาหกรรมเลี้ยงสัตว์ปีกและเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีกทั่วไป และยังไปกว่านั้นยังเป็นโรคที่ติดต่อไปยังคนและทำให้มีผู้เสียชีวิต ดังนั้น รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะป้องกัน ควบคุม และกำจัดโรคนี้ให้หมดไป โดยมีแนวทางการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีเพื่อลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจของประเทศ

ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะไม่พบโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกมาเป็นระยะเวลามากกว่า ๗ ปีแล้ว แต่ยังคงมีรายงานการระบาดของโรคไข้หวัดนกในประเทศเพื่อนบ้านหรือประเทศในภูมิภาคเดียวกันอย่างต่อเนื่อง โดยตลอดช่วงปี ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา พบการรายงานการระบาดของโรคไข้หวัดนกโดยองค์การสุขภาพสัตว์โลก ดังนี้ ๑. รายงานการระบาดของโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N6 ในประเทศเวียดนาม เป็นประจำทุกเดือน จำนวน ๒๒ จุด และลาว จำนวน ๑ จุด ๒. รายงานการระบาดของโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N1 ในประเทศเวียดนาม จำนวน ๑๗ จุด เมียนมาร์ จำนวน ๓ จุด และกัมพูชา จำนวน ๒ จุด และในช่วงปลายปี ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน ได้มีการระบาดของโรคไข้หวัดนกชนิดรุนแรง (Highly pathogenic avian influenza) หลายสายพันธุ์ เช่น H5N1 H5N2 H5N9 ในประเทศฝรั่งเศสอย่างหนักในฟาร์มสัตว์ปีก นั้น เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดโรคในประเทศไทย กรมปศุสัตว์จึงกำหนดให้มีโครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ปีละ ๒ ครั้ง เพื่อการค้นหาสัตว์ที่ติดเชื้ออย่างรวดเร็วและแม่นยำทั้งเชื้อไข้หวัดนกชนิดรุนแรง และชนิดความรุนแรงต่ำ ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานในการควบคุมโรคทำได้อย่างทันที่ สามารถลดการแพร่กระจายของโรคไปยังสัตว์ปีกอื่นๆได้ นอกจากนี้ข้อมูลที่มีคุณภาพอันได้มาจากการเฝ้าระวังโรคนำมาวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ได้หลายด้าน เช่น การวิเคราะห์การเกิดโรคในเชิงเวลา การวิเคราะห์การกระจายตัวของโรคในเชิงพื้นที่ การประเมินความเสี่ยงและความรุนแรงของโรคจากดัชนีวัดความรุนแรงในสัตว์ปีกชนิดต่างๆ รวมทั้งการติดตามการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรมของเชื้อไวรัส เป็นต้น โดยการทำงานในครั้งนี้ กรมปศุสัตว์ได้เพิ่มพื้นที่ในการเก็บตัวอย่างเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนก โดยเฉพาะพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้หวัดนก เช่น ในตลาดค้าสัตว์ปีกมีชีวิต โรงฆ่าสัตว์ปีก เป็นต้น โดยกำหนดให้ดำเนินการ ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ มกราคม ๒๕๕๙

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อค้นหาโรคที่ยังอาจแฝงตัวอยู่และทำการควบคุมและกำจัดโรคโดยเร็ว
- ๒.๒ เพื่อศึกษาและประเมินภาวะโรคไข้หวัดนกในแต่ละพื้นที่

๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๓.๑ ทราบสถานะโรคไข้หวัดนกในแต่ละพื้นที่ เพื่อใช้ในการวางแผนควบคุมโรค และใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้หวัดนกต่อไป
- ๓.๒ ควบคุมการระบาดของโรคไข้หวัดนกในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว

๔. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๔.๑ หน่วยงานหลัก ได้แก่ กรมปศุสัตว์ ซึ่งประกอบด้วย

๔.๑.๑ สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

๔.๑.๒ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ

๔.๑.๓ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค ทั้ง ๗ แห่ง

๔.๑.๔ ปศุสัตว์เขต ๑-๘

๔.๑.๕ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดทุกจังหวัด

๔.๒ หน่วยงานสนับสนุน ได้แก่

๔.๒.๑ หน่วยงานในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔.๒.๒ หน่วยงานในสังกัด กระทรวงสาธารณสุข

๔.๒.๓ หน่วยงานในสังกัด กระทรวงมหาดไทย ✓

๔.๒.๔ หน่วยงานในสังกัด กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ มกราคม ๒๕๕๘

๖. วิธีดำเนินการ

๖.๑ การเฝ้าระวังโรคใช้วัตถุดิบเชิงรุกด้วยอาการทางคลินิก (Clinical Active Surveillance)

เป้าหมาย : ทุกพื้นที่/ ทุกชนิดสัตว์ปีก

การดำเนินการ :

๖.๑.๑ เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์/เจ้าพนักงานสัตวบาล/พนักงานราชการกิจกรรมการป้องกันแก้ไขและเตรียมความพร้อมรับปัญหาโรคใช้วัตถุดิบ/ปศุสัตว์ตำบล/อาสาพัฒนาปศุสัตว์/ เครือข่ายเฝ้าระวังโรค/และเครือข่ายของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น อาสาสมัครสาธารณสุข ฝ่ายปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ดำเนินการเฝ้าระวังโรคโดยสอบถามลักษณะอาการสัตว์ปีกจากเจ้าของทุกรายในระยะเวลา ๓๐ วัน ที่ผ่านมา และเมื่อทราบหรือพบสัตว์ปีกป่วยหรือตายโดยมีลักษณะน่าสงสัยโรคใช้วัตถุดิบให้ดำเนินการแจ้งสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ เพื่อตรวจสอบและเก็บตัวอย่างส่งตรวจ

๖.๑.๒ สัตวแพทย์ทำการตรวจสอบสัตว์ปีกที่ป่วยตาย หากมีอาการตามนิยามโรคใช้วัตถุดิบให้เก็บตัวอย่างส่งตรวจ ดังนี้

๑) เก็บตัวอย่างสัตว์ปีกหรือซากสัตว์ปีก จำนวน ๒-๕ ตัว ใส่ถุงพลาสติก ๒ ชั้น แล้วมัดปากถุงให้แน่น ส่งที่สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ/ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค เพื่อตรวจวินิจฉัยโรค

๒) เก็บประวัติสัตว์ปีก (รวมทั้งพิกัดจุดเกิดโรค) กรอกลงในแบบฟอร์ม รก.๑ ส่งให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

๖.๑.๓ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรือสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ รายงานตามแบบ รก.๑ ลงในระบบอินเตอร์เน็ต (ระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคใช้หัวदनก)

๖.๑.๔ ดำเนินการทำลายสัตว์ปีกที่เหลือในฝูงและสัตว์ปีกบริเวณใกล้เคียงที่คาดว่ามีโอกาสได้รับเชื้อโรคแล้วทั้งหมดทันที โดยไม่ต้องรอผลตรวจทางห้องปฏิบัติการและดำเนินการตามมาตรการควบคุมโรคในพื้นที่อย่างเร่งด่วนทันที

๖.๑.๕ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ/ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค ดำเนินการตรวจวินิจฉัยแยกโรค (Differential Diagnosis) หากไม่ใช่โรคใช้หัวदनกต้องวินิจฉัยด้วยการป่วย/ ตายดังกล่าวมีสาเหตุจากอะไร และรายงานผลการตรวจวินิจฉัยโรคไปยังสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

๖.๑.๖ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดรายงานผลการตรวจวินิจฉัยโรคที่ได้รับจากห้องปฏิบัติการ ตามข้อ ๖.๑.๕ หรือผลการสอบสวนโรคลงในระบบอินเตอร์เน็ต (ระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคใช้หัวदनก)

๖.๑.๗ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดให้รายงานผลการเฝ้าระวังโรคในสัตว์ปีกป่วยตายประจำวันทุกวัน กรณีไม่พบสัตว์ปีกป่วยตายให้รายงาน zero report ด้วย

๖.๒ การเฝ้าระวังโรคใช้หัวदनกเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการ ในสัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้าน (Back yard)

เป้าหมาย :

๑) สุ่มเก็บตัวอย่าง cloacal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้านรวมถึงที่ไม่เลี้ยงเป็นลักษณะฟาร์มในพื้นที่ตำบลที่เสี่ยงต่อโรคระบาด และพื้นที่ที่เลี้ยงสัตว์ปีกหนาแน่น

๒) สุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้านรวมถึงที่ไม่เลี้ยงเป็นลักษณะฟาร์มในพื้นที่ตำบลที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้านและภายในรัศมี ๕ กิโลเมตรรอบตำบลที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน

๓) สุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณพื้นที่แหล่งทำรังวางไข่ของนกและพื้นที่มีนกอพยพจำนวนมากในรัศมี ๕ กิโลเมตรรอบบริเวณพื้นที่แหล่งทำรังวางไข่และพื้นที่มีนกอพยพจำนวนมาก

การดำเนินการ

๖.๒.๑ ให้สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์สุ่มพื้นที่เสี่ยงต่อโรคระบาด ได้แก่พื้นที่ตำบลที่มีสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติ พื้นที่เลี้ยงสัตว์ปีกหนาแน่น พื้นที่มีนกอพยพจำนวนมาก พื้นที่ตำบลที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้านและภายในรัศมี ๕ กิโลเมตรรอบพื้นที่แหล่งทำรังวางไข่ของนก

๖.๒.๒ การสุ่มเก็บตัวอย่าง

ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุ่มครัวเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก ดังนี้

- สุ่มเก็บตัวอย่าง cloacal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้านรวมถึงที่ไม่เลี้ยงเป็นลักษณะฟาร์มในพื้นที่ตำบลที่เสี่ยงต่อโรคระบาด จำนวน ๔ ครัวเรือน ทุกหมู่บ้าน ของตำบลที่กำหนด ตามข้อ ๖.๒.๑

- สุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้านรวมถึงที่ไม่เลี้ยงเป็นลักษณะฟาร์มในพื้นที่ตำบลที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้านและภายในรัศมี ๕ กิโลเมตรรอบตำบลที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้านตามกำหนด จำนวน ๔ ครัวเรือน ในหมู่บ้านและตำบลที่กำหนด ตามข้อ ๖.๒.๑

- สุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้านใกล้พื้นที่แหล่งทำรังวางไข่ของนกในรัศมี ๕ กิโลเมตรรอบบริเวณพื้นที่แหล่งทำรังวางไข่ตามกำหนด จำนวน ๔ ครัวเรือน ในหมู่บ้านและตำบลที่กำหนด ตามข้อ ๖.๒.๑

การดำเนินการ...

๖.๒.๓ การเก็บตัวอย่าง ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างจากสัตว์ปีก ๕ ตัว (๑ หลอดตัวอย่าง) ต่อครัวเรือน (หากมีครัวเรือนไม่ครบ ๔ ครัวเรือน/หมู่บ้าน ให้เก็บตัวอย่างทุกครัวเรือนหรือถ้าครัวเรือนมีสัตว์ปีกไม่ครบ ๕ ตัว ให้เก็บทุกตัวที่เลี้ยงไว้) โดยวิธีการเก็บและส่งตัวอย่างให้ดำเนินการตามที่กำหนด โดยเน้นให้กรอกข้อมูลใน แบบ ตก.๑ เฉพาะกิจ ให้ชัดเจนทุกรายเกษตรกรแนบไปพร้อมกับใบส่งตัวอย่าง

๖.๒.๔ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรือสำนักงานปศุสัตว์อำเภอรายงานแบบ ตก.๑ (เฉพาะกิจ) ลงในระบบอินเทอร์เน็ต (ระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคใช้สัตว์ปีก)

๖.๓ การเฝ้าระวังโรคใช้สัตว์ปีกเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการในเปิดไล่ทุ่ง

เป้าหมาย : สุ่มเก็บตัวอย่าง cloacal swab และ serum ในเปิดไล่ทุ่ง

การดำเนินงาน

๖.๓.๑ สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์สุ่มพื้นที่และจำนวนฝูงเปิดที่เก็บตัวอย่าง

๖.๓.๒ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุ่มฝูงเปิดไล่ทุ่งที่จะเก็บตัวอย่าง โดยให้เก็บตามจำนวนฝูงและอำเภอที่กำหนดไว้ ตามข้อ ๖.๓.๑

๖.๓.๓ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุ่มเก็บตัวอย่าง cloacal swab ฝูงละ ๖๐ ตัว (๑๒ หลอดตัวอย่าง) และ serum สุ่มเก็บฝูงละ ๓๐ ตัว (ตัวอย่าง cloacal swab และ serum ให้เก็บตัวอย่างจากเปิดตัวเดียวกัน) โดยวิธีการเก็บและส่งตัวอย่างให้ดำเนินการตามที่กำหนด โดยเน้นให้กรอกข้อมูลในแบบ ตก.๑ (เฉพาะกิจ) ให้ชัดเจนทุกรายเกษตรกรแนบไปพร้อมกับใบส่งตัวอย่าง

๖.๔ การเฝ้าระวังโรคใช้สัตว์ปีกเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการในฟาร์มมาตรฐานไก่ไข่

เป้าหมาย : ทุกพื้นที่/ทุกฟาร์มไก่ไข่ประเภทมาตรฐานฟาร์ม

การดำเนินงาน

-ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างจากไก่ไข่ โดยเก็บตัวอย่างด้วยวิธี oropharyngeal swab จำนวน ๔ หลอดตัวอย่าง/ฟาร์ม จากทุกโรงเรือนในฟาร์ม (ไก่ไข่ ๕ ตัว/๑ หลอดตัวอย่าง) ทุกฟาร์มมาตรฐานไก่ไข่ โดยวิธีการเก็บและส่งตัวอย่างให้ดำเนินการตามแบบวิธีการเก็บและส่งตัวอย่าง

๖.๕ การเฝ้าระวังโรคใช้สัตว์ปีกเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการในตลาดค้าสัตว์ปีกมีชีวิตเพื่อการบริโภค (ไก่หรือเป็ด)

เป้าหมาย : สุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab ในสัตว์ปีก และตัวอย่างจากสิ่งแวดล้อม ดังนี้ ๑. กล่องใส่สัตว์ปีกหรือบริเวณกรงสัตว์ปีกหรือภาชนะใส่สัตว์ปีกที่มีชีวิต ๒. ภาชนะที่ใช้บรรจุของเสียจากกระบวนการฆ่าสัตว์ (เช่น ลำไส้ ขนสัตว์ปีก เป็นต้น) ๓. ผ้าเช็ดโต๊ะที่เปียกชื้น ๔. โต๊ะวางซากตระกร้าหรือภาชนะที่ใช้ใส่ชิ้นส่วนไก่ที่ชำแหละแล้ว ในตลาดค้าสัตว์ปีกทุกแห่ง

การดำเนินงาน

๖.๕.๑ ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ทำการสำรวจตามแบบสอบถามตลาดค้าสัตว์ปีกมีชีวิตเพื่อการบริโภคโดยสำรวจทุกร้านค้าในตลาด เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานทางระบาดวิทยาต่อไป โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด รวบรวมส่งให้สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ birdflu@dld.go.th ภายในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

๖.๕.๒ ให้สำนักงาน...

๖.๕.๒ ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด เก็บตัวอย่างจากร้านค้าสัตว์ปีกเพื่อการบริโภค จำนวน ๖ ร้านต่อตลาด (หากมีไม่ถึง ๖ ร้านให้เก็บทุกร้าน) โดยสุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab ร้านละ ๑๐ ตัว (ให้เก็บ oropharyngeal swab ในสัตว์ปีก จำนวน ๑๐ ตัวต่อหนึ่งร้าน) โดยเน้นให้เก็บในสัตว์ปีกที่มีลักษณะซึมอ่อนแอ หรือแสดงอาการป่วย โดยวิธีการเก็บและส่งตัวอย่างให้ดำเนินการตามแบบวิธีการเก็บและส่งตัวอย่าง

๖.๕.๓ ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด เก็บตัวอย่างจากร้านค้าสัตว์ปีกเพื่อการบริโภค จำนวน ๕ ร้านต่อตลาด (หากมีไม่ถึง ๕ ร้านให้เก็บทุกร้าน) โดยสุ่มเก็บตัวอย่าง environment swab (ตัวอย่างสิ่งแวดล้อม) ร้านละ ๑๒ ตัวอย่าง จำนวนรวมทั้งสิ้น ๖๐ ตัวอย่าง (จำนวน ๒๐ หลอดตัวอย่าง) และเก็บตัวอย่างน้ำกินสำหรับสัตว์ปีกในตลาดค้าสัตว์ปีกทุกแห่ง จำนวน ๑ ตัวอย่างต่อตลาดค้าสัตว์ปีก โดยวิธีการเก็บและส่งตัวอย่างให้ดำเนินการตามแบบวิธีการเก็บและส่งตัวอย่าง

๖.๕.๔ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด รายงานแบบ ตส.๑ จัดส่งให้สำนักงานปศุสัตว์เขต เพื่อรวบรวมส่งให้สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ ภายในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

๖.๖ การเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการในตลาดค้าสัตว์ปีกสวยงามในกรุงเทพฯ

๖.๖.๑ ให้สำนักงานปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพมหานคร เก็บตัวอย่างจากร้านค้าสัตว์ปีกสวยงาม จำนวน ๑๒ ร้านต่อตลาด (หากมีไม่ถึง ๑๒ ร้านให้เก็บทุกร้าน) โดยสุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab ร้านละ ๕ ตัว (ให้เก็บ oropharyngeal swab ในสัตว์ปีก จำนวน ๕ ตัวต่อหนึ่งร้าน) โดยเน้นให้เก็บในสัตว์ปีกที่มีลักษณะซึมอ่อนแอ หรือแสดงอาการป่วย โดยวิธีการเก็บและส่งตัวอย่างให้ดำเนินการตามแบบวิธีการเก็บและส่งตัวอย่าง

๖.๖.๒ สำนักงานปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพมหานคร รายงานแบบ ตส.๑ จัดส่งให้สำนักงานปศุสัตว์เขต เพื่อรวบรวมส่งให้สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ ภายในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

๖.๗ การเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการในโรงฆ่าสัตว์ปีกที่ได้รับใบอนุญาต ขจส.๒

เป้าหมาย : สุ่มเก็บตัวอย่างโรงฆ่าสัตว์ปีกที่ได้รับใบอนุญาต ขจส. ๒

การดำเนินงาน

๖.๗.๑ ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างจากสัตว์ปีกโดยเก็บตัวอย่างด้วยวิธี cloacal swab จำนวน ๔ หลอดตัวอย่าง/โรงฆ่า (สัตว์ปีก ๕ ตัว/๑ หลอดตัวอย่าง) โดยวิธีการเก็บและส่งตัวอย่างให้ดำเนินการตามแบบวิธีการเก็บและส่งตัวอย่าง

๖.๘ การตรวจวินิจฉัยและรายงานผล

๖.๘.๑ การตรวจวินิจฉัย : สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ/ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค ดำเนินการตรวจตัวอย่างดังนี้

๑) ตรวจตัวอย่างสัตว์ปีกหรือซากสัตว์ปีกเพื่อหาสาเหตุของการป่วยตาย

๒) ตรวจตัวอย่าง oropharyngeal swab และ cloacal swab โดยการแยกเชื้อไวรัส Avian influenza หรือ Newcastle disease

๖.๘.๒ การรายงานผล : สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ/ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค รายงานผลดังนี้

๑) รายงานผลการตรวจวินิจฉัยแยกโรค (Differential Diagnosis) ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

๒) รวบรวมผลการตรวจตัวอย่าง cloacal swab และ oropharyngeal swab ให้ สคบ.ตามแบบฟอร์ม ตก.๒ เฉพาะกิจ และแบบฟอร์ม ภร.๒ ในรูปแบบ Spread Sheet โดยใช้โปรแกรม MS Excel ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ birdflu@dld.go.th ภายในวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

๖.๙ กรณีผลการตรวจวินิจฉัยเป็นโรคไข้หวัดนก ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ และมาตรการที่กรมปศุสัตว์กำหนดไว้

๗. การติดตามประเมินผล

สำนักงานปศุสัตว์เขตออกติดตามและประเมินผลการดำเนินงานสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่ และรายงานมายังสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ ภายในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

๘. งบประมาณ

กิจกรรมป้องกัน แก่ไขและเตรียมความพร้อมรับปัญหาโรคไข้หวัดนก โดยสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ ได้อนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว